

Pårørendevejledere- hvorfor og hvordan?

Martina Takter
Stadskontoret Malmö stad
&
Malmö högskola

martina.takter@malmo.se

- Anhörigkonsulent-Pårørendevejledere, Vem är det?
- Vilka målgrupper möter de?
- Arbetsppdrag-Arbejdsopgaver, Vad gör de?
- Varför?
- Anhörigkonsulenternas förutsättningar att göra ett gott arbete?
- Att fundera på.

Vem är anhörigkonsulenten/ pårørendevejleder?

- Antal i Sverige: ca 345-450 personer.
- 95 % kvinnor.
- 2/3 är + 50 år.
- 36 % arbetar som anhörigkonsulent på heltid.
- 45 % arbetar ensamma i sin kommun.
- Utbildning:
 - Socialt arbete ca 40 %.
 - Sjuksköterska/sygeplejerske ca 15 %.
 - Ca 50 % högskole/universitetutbildning.

Vilka målgrupper möter de?

- Pårørende till:
 - ældre
 - långtidssjuka/kronisk syge
 - personer med funktionsnedsättning/handicap
 - personer med psykisk ohälsa/ mental sygdom
 - personer med beroendeproblematik/addictionbarn som anhöriga/pårørende

Forts. målgrupper

- 65 % av de pårørende är kvinnlig partner/kone.
- 4 % av de pårørende är manlig partner/mand.
- Var femte person i arbetsför ålder/erhvervsaktive alder är pårørende.
- Ca 7 % av 15-16 åringar är omsorgsgivare/plejere.
- Ca 3 % av dessa stannar hemma från skolan en eller flera dagar i veckan.

Vad gör anhörigkonsulenten? Uppdrag/arbetsoppgaver

- Information
- Stödsamtal/individuel rådgivning 96%
- Gruppverksamhet/gruppe aktivitet 83 %
- Hembesök/hjemmebesøg 81 %
- Handleder andra verksamheter inom organisationen.
- Caféer och träffar, hälsofrämjande/sundhed aktiviteter för anhöriga/pårørende.
- Samarbete och samverkan med andra aktörer (ex sjukvården, föreningsliv/foreninger)

Varför?

- Svensk lagstiftning:
 - Socialtjänstlagen 4:1 (den enskilde)
 - Socialtjänstlagen 5:10 (frivilligt stödjer, vårdar)
 - Hälso och sjukvårdslagen 2 c (förebygga ohälsa)
 - Hälso och sjukvårdslagen 2 g (barn som anhöriga)

Forts.

Varför?

- Den enskilde ska samtycka till insatser.
- Den anhörige kan inte överklaga.
- Tendenser:
 - Allt mer omsorg förläggs på anhöriga
 - Förväntningar på att stöd till anhöriga ska ersätta strukturella brister.

Några förutsättningar för ett gott arbete

- Varje verksamhet ansvarar för stöd/støtte till anhöriga i "sina" verksamheter. Verksamhetsplan och rutiner.
- Biståndshandläggare/assistance officer gör helhetsbedömningar/samlet vurdering, där även anhörigas upplevelse och situation beaktas vid beslut om insatser.
- Lokala, regionala och nationella nätverk för dialog och utveckling av stöd till anhöriga.

Referenser

- **Nationellt kompetenscentrum anhöriga:**
<http://www.anhoriga.se/publicerat/>
 - Anhörigkonsulentens arbete och yrkesroll, M Winqvist (2014:1)
 - Unga omsorgsgivare i Sverige, M Nordenfors m fl., (2014:5)
 - Stöd till anhöriga - erfarenheter från åtta kommuner 2010-2012, M Winqvist m. fl. (2012:4)
 - ”Det handlar också om tid och pengar” Anhörigomsorg, försörjning, lagar. A-B Sand, (2014:2)
- Som man frågar får man svar- om stöd till anhöriga. M. Takter (2013)
http://malmo.se/download/18.476cfe0814d2ef3bd183f5bd/1432707614636/Sommanfragar_Anhorig.pdf
- Vem ska betala för det obetalda omsorgsarbetet? –om socialt hållbar utveckling. M Takter red, (2015)
<http://malmo.se/download/18.5f3af0e314e7254d70e6abe0/1443436997830/Antologi+Vem+ska+betala+omsorgsarbetet+Web+2015-08-13.pdf>